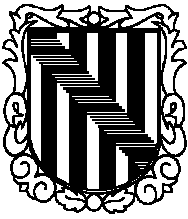


# BUTLLETÍ OFICIAL del PARLAMENT de les ILLES BALEARS



D.L.M.558-1983

Fq.Con.núm. 33/28

8 d'abril del 1999

IV Legislatura

Núm. 205

---

---

## SUMARI

---

### 1. PLE DEL PARLAMENT

#### 1.1. TEXTOS APROVATS

##### 1.1.1. LLEIS

A) Llei Reguladora de la Funció insectora i sancionadora en matèria de Serveis Socials

5704

B) Llei de Cans de guia

5710

# 1. PLE DEL PARLAMENT

## 1.1. TEXTOS APROVATS

### 1.1.1. LLEIS

#### Ordre de Publicació

*En el Ple de la Cambra, en sessió de dia 23 de març del 1999, s'aprovà la Llei Reguladora de la Funció inspectora i sancionadora en matèria de Serveis Socials.*

*Palma, a 23 de març del 1999  
El President del Parlament:  
Joan Huguet i Rotger.*

A)

#### **LLEI REGULADORA DE LA FUNCIO INSPECTORA I SANCIONADORA EN MATÈRIA DE SERVEIS SOCIALS.**

##### **Exposició de motius**

A l'empara del títol de competències que figura a l'article 10.14 de l'Estatut d'Autonomia, el Parlament de les Illes Balears va aprovar la Llei 9/1987, d'11 de febrer, d'acció social, i, més recentment, la Llei 12/1993, de 20 de desembre, d'atribució de competències als consells insulars en matèria de serveis socials i assistència social, corresponents al Decret del Consell General Interinsular, de 28 de juny de 1982. En aquestes disposicions, s'establí el marc normatiu fonamental de l'ordenació dels serveis socials, entesos com una part integrant del sistema d'acció social; així mateix, es dissenyà el repartiment de competències entre les administracions autonòmica, insular i municipal, i s'atribuí al Govern i a l'Administració de les Illes Balears la titularitat, entre d'altres, de les facultats següents (article 14.3 de la Llei 9/1987): "Inspeccionar, supervisar i controlar el compliment de la normativa aplicable, de les competències que té atribuïdes, i del funcionament de les diverses institucions públiques i privades, així com de l'aplicació dels recursos econòmics assignats a serveis socials i assistència social per les entitats públiques, i per les privades finançades, en tot o en part, amb fons públics mitjançant subvencions o concerts".

Aquest text legal respon, precisament, a la necessitat de desenvolupar la regulació de les actuacions inspectores i sancionadores que pertocuen a les instàncies autonòmiques, sense interferir en l'esquema competencial avui vigent, si bé obre la porta, per raons d'eficàcia, a la delegació de facultats pròpies dels serveis d'inspecció als consells insulars i als municipis de més de vint mil habitants. Es completa així l'estructura normativa establerta en matèria d'assistència social amb una peça clau per a l'efectivitat de la regulació dels serveis socials i per a la garantia dels drets dels usuaris d'aquests serveis.

En el títol I de la llei s'estableix amb claredat el seu objecte i l'àmbit que afectarà. També s'hi fa una referència als principis que han de guiar l'actuació de les diverses administracions públiques actuants per tal d'evitar els resultats disfuncionals que, en aquest camp, són especialment lamentables perquè afecten els col·lectius més desfavorits de la societat.

La funció inspectora és tractada en el títol II i, per primera vegada en una llei del Parlament de les Illes Balears, s'estableixen de manera extensa i acabada principis i regles d'actuació que, pel seu disseny tècnic, són perfectament traslladables a altres sectors de l'acció pública i que, en el camp de l'assistència social, resulten avui en dia imprescindibles per assegurar el compliment efectiu de la legislació vigent. Alguns d'aquests principis i regles dimanen directament de la legislació estatal, com el valor probatori dels fets expressats en les actes d'inspecció o la condició d'agent de l'autoritat que es reconeix als inspectors.

D'altres, en canvi, són certament innovadors, com el tractament de les actes d'avertiment i dels requeriments a les entitats públiques inspeccionades. Respecte a aquest punt, convé assenyalar que la regulació establerta, lluny d'instaurar privilegis sense sentit, pretén aconseguir la màxima potencialitat del sistema d'acció social, estímulant la col·laboració interadministrativa i el restabliment immediat de la legalitat.

El catàleg d'infraccions recollit al títol III respon a la voluntat de tipificar amb claredat les infraccions més rellevants, sense tancar la possibilitat que, per via reglamentària, i d'acord amb la fórmula de l'article 129.3 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, *de regimen jurídico de las administraciones públicas y del procedimiento administrativo común*, puguin concretar-se les diverses modalitats d'infraccions.

Són aspectes innovadors la possibilitat de reconèixer voluntàriament la responsabilitat, amb la qual cosa s'obté una reducció de la quantia de la multa a imposar, i l'afectació del producte de les sancions al finançament de la política autonòmica en matèria de serveis socials.

La regulació del procediment sancionador es projecta únicament, per raons de coherència normativa, sobre els aspectes exigits per l'especificitat de la matèria.

#### **Títol I.- Disposicions generals**

##### **Article 1.- Objecte**

Aquesta llei té per objecte la regulació de les actuacions inspectores i sancionadores que l'Administració de les Illes Balears ha de dur a terme en relació amb les entitats, els serveis i els establiments de serveis socials públics i privats per tal de contribuir al bon funcionament del sistema d'acció social i garantir els drets dels ciutadans, i el nivell de qualitat en la prestació dels serveis socials i la millora permanent d'aquests serveis.

##### **Article 2.- Àmbit d'aplicació**

Aquesta llei s'aplicarà:

1) Als establiments de serveis socials radicats en el territori de les Illes Balears, als serveis socials que es prestin a les Illes Balears, així com a les entitats de serveis socials titulars dels esmentats serveis o establiments, independentment del lloc on tinguin la seu social o el domicili legal.

2) Als directors, als administradors o als responsables de les entitats, els serveis i els establiments de serveis socials a què es refereix el punt anterior.

### Article 3.- Relacions interadministratives

1. Per tal d'assegurar la màxima eficàcia en les actuacions inspectores i sancionadores regulades en aquesta llei, les administracions públiques que desenvolupen la seva activitat a les Illes Balears ajustaran la seva actuació als principis de col·laboració, cooperació i lleialtat institucional, d'acord amb les regles generals de les relacions interadministratives.

2. Les administracions públiques radicades a les Illes Balears proporcionaran, a l'administració que tingui encomanada la gestió de les competències previstes en la present llei, la informació necessària per a l'exercici de les seves competències i, especialment, li comunicaran l'existència de qualsevol fet o circumstància de risc o perill per als usuaris de serveis socials que faci exigible alguna de les actuacions previstes en aquesta llei.

3. La Conselleria que tingui atribuïdes les competències en matèria de funció inspectora de serveis socials ha d'informar a les corporacions locals de les infraccions greus i molt greus comeses dins el seu àmbit territorial per una entitat, un servei o un establiment de serveis socials.

### Article 4.- Col·laboració ciutadana

Les administracions competents en matèria de serveis socials hauran d'examinar i comprovar amb celeritat les informacions subministrades pels particulars en relació amb els incompliments de la legislació vigent que puguin suposar la violació dels seus drets o la producció de danys o perjudicis per a la salut o la seguretat dels usuaris de serveis socials.

## Títol II.- La funció inspectora

### Capítol I.- Principis generals

#### Article 5.- Funcions bàsiques

1. Correspon a les unitats i als serveis que tinguin atribuïdes les competències d'inspecció vetllar pel compliment de la normativa vigent en matèria de serveis socials, per tal de:

a) Garantir els drets dels usuaris dels serveis socials.

b) Assegurar la qualitat de les prestacions mitjançant la verificació del compliment de les condicions funcionals i materials i de les activitats de les entitats, dels serveis i dels establiments de serveis socials, així com el compliment de la normativa en matèria d'accessibilitat i de supressió de barreres arquitectòniques, dins l'àmbit de les competències dels departaments respectius.

c) Supervisar i garantir el destí i l'adequada utilització dels fons públics concedits a les persones físiques o jurídiques i a les entitats públiques o privades que actuen en l'àmbit dels serveis socials.

2. Així mateix, han d'assumir les funcions següents:

a) Assessorar i informar les entitats i els usuaris de serveis socials i/o els seus representants legals, sobre els seus drets i deures.

b) Col·laborar amb els òrgans i les entitats competents en matèria de serveis socials dels diferents àmbits territorials, mitjançant l'elaboració d'informes o l'aportació de dades, per tal de millorar la regulació, la planificació o la gestió dels serveis socials.

### Article 6.- Competències administratives

1. Correspon a la conselleria competent en matèria de serveis socials l'exercici de la funció inspectora per tal de garantir l'adequat compliment de les disposicions legals i reglamentàries ordenadores dels serveis socials.

2. L'exercici de les competències relatives a la funció inspectora podrà ser delegat, mitjançant la norma corresponent, als consells insulars i als municipis de més de vint mil habitants, tot establint fórmules eficaces de col·laboració i coordinació entre els diversos ens actuants.

### Article 7.- Planificació i procediment d'inspecció

1. La inspecció d'entitats, de serveis i d'establiments de serveis socials a què es refereix aquesta llei es desenvoluparà preferentment d'acord amb la planificació establerta per la conselleria competent en matèria de serveis socials. No obstant això, les entitats, els serveis i els establiments de serveis socials s'han d'inspeccionar periòdicament, i les actuacions de la inspecció s'iniciaran d'ofici, ja sigui per iniciativa pròpia de l'òrgan competent, per ordre superior, per petició raonada d'altres òrgans o per denúncia.

2. Els plans preveuran la coordinació i la col·laboració entre les unitats d'inspecció de les diverses conselleries de l'Administració de les Illes Balears.

3. Les actuacions inspectores s'adequaran al procediment i a les regles d'actuació establerts reglamentàriament.

### Capítol II.- L'exercici de la funció inspectora.

#### Article 8.- El personal inspector

1. La inspecció haurà de ser exercida per funcionaris degudament acreditats, que ocupin llocs de feina que comportin l'exercici de funcions d'inspecció i que estiguin adscrits a òrgans administratius que en tinguin atribuïda la competència.

2. El personal inspector haurà de posseir els coneixements i la titulació adequats per a la realització eficaç de les comeses que té assignades, en els termes que reglamentàriament es determinin.

3. Les funcions inspectores no podran ser exercides per persones que gestionin, siguin propietàries o tinguin interessos econòmics en l'entitat, els serveis o establiments de serveis socials que s'inspeccionin.

### Article 9.- Principis bàsics

1. En l'exercici de les seves funcions, el personal inspector té la consideració d'agent de l'autoritat i podrà sol·licitar la col·laboració d'altres autoritats o de funcionaris quan sigui necessari per al desenvolupament de la seva activitat.

2. Els funcionaris dels serveis d'inspecció seran proveïts d'un document acreditatiu de la seva condició, que hauran d'exhibir en l'exercici de les seves tasques.

3. Els titulars, responsables o gestors d'entitats, de serveis o d'establiments de serveis socials tenen el deure de col·laborar amb el personal inspector i facilitar-li l'exercici de les cometes que té assignades. En particular, són obligats a facilitar l'examen dels documents, dels llibres i de les dades estadístiques i el suport informàtic que siguin preceptius reglamentàriament, així com a subministrar tota la informació necessària per conèixer el compliment de la normativa vigent en matèria de serveis socials.

4. Per tal de garantir els drets de les persones usuàries, el personal inspector és facultat per accedir lliurement en qualsevol moment, després d'identificar-se, i sense necessitat de notificació prèvia, a totes les entitats, els serveis i els establiments de serveis socials subjectes a les prescripcions d'aquesta llei, així com per efectuar tota mena de comprovacions materials, de qualitat i comptables. El personal inspector també podrà accedir a tots els espais de les entitats, els serveis o els establiments de serveis socials, entrevistar-se particularment amb les persones usuàries o els seus representants legals i realitzar les actuacions que siguin necessàries per complir les funcions assignades.

### Article 10.- Deures dels inspectors

1. En l'exercici de les seves funcions, el personal inspector ha d'observar el deure de respecte i consideració degut als interessats i al públic en general i ha de prendre les mesures necessàries per a la protecció de la intimitat de les persones.

2. Els inspectors desenvoluparan la seva activitat de manera que no es dificulti, més enllà del necessari, el bon funcionament dels establiments i els serveis inspeccionats.

3. Si la inspecció té coneixement de fets que poden constituir o ser delictes, falta o infracció administrativa d'altres àmbits competencials, té l'obligació de comunicar-ho a l'autoritat judicial, al Ministeri Fiscal o a l'òrgan administratiu competent.

### Article 11.- Les actes de la inspecció

1. De cada actuació inspectora, i una vegada efectuades les comprovacions i investigacions oportunes, se n'ha d'estendre una acta en què es faran constar, com a mínim, les dades següents:

- a) El lloc, la data i l'hora de les actuacions.
- b) La identificació de la persona que realitza la inspecció.

c) La identificació de l'entitat, del servei o de l'establiment de serveis socials inspeccionat, així com de la persona davant qui s'efectua la inspecció.

d) La descripció dels fets, de les manifestacions i de les circumstàncies que es considerin rellevants i, en tot cas, dels que puguin ser demostratius de la comissió d'una infracció. En aquest darrer cas, s'indicaran les disposicions i els preceptes suposadament infringits.

e) La documentació o els elements de judici que s'incorporen a l'acta o que es recullen per part del personal inspector.

f) La conformitat o disconformitat de la persona davant qui s'efectua la inspecció respecte del contingut de l'acta.

2. La inspecció s'haurà d'efectuar, sempre que sigui possible, en presència de la persona titular o responsable de l'entitat, del servei o de l'establiment de serveis socials inspeccionat, a la qual s'haurà de sol·licitar la signatura de l'acta. Es deixarà constància de la negativa a signar, i de l'acta estesa se li entregarà una còpia.

3. No obstant el que disposa el punt anterior, l'inspector actuant podrà mantenir, amb caràcter reservat i sense la presència de la persona que hagi de signar l'acta, les entrevistes que consideri oportunes amb els usuaris i el personal dels establiments o dels serveis inspeccionats.

4. Els fets constatats directament pel personal inspector que es formalitzin en una acta, amb observança dels requisits establerts en aquest article, es presumeixen certs i tenen valor probatori sense perjudici de les proves que puguin assenyalar o aportar els interessats en defensa dels seus drets o interessos.

### Article 12.- Actes d'advertiment

1. Quan els fets detectats consisteixin en deficiències o incompliments de la normativa dels quals no es puguin derivar danys o perjudicis per als usuaris, els inspectors podran formular l'assessorament o els advertiments necessaris.

2. En aquest cas, se substituirà l'acta a què es refereix l'article 11 anterior per una acta d'advertiment en què es deixarà constància de:

- a) Les deficiències o els incompliments de la normativa detectats.
- b) L'assessorament o els advertiments formulats.
- c) Les actuacions necessàries per a l'esmena de les deficiències, així com el termini en què hauran de dur-se a terme.

### Article 13.- Requeriments a les entitats públiques

1. Quan l'establiment o el servei inspeccionat sigui de titularitat pública, l'inspector actuant inclourà en l'acta corresponent un requeriment formal d'esmena de deficiències o d'adequació a la legalitat, que haurà de ser confirmat per l'òrgan competent de l'Administració de les Illes Balears i comunicat a l'entitat pública titular de l'establiment o del servei en el termini de quinze dies.

2. No es podrà acordar la iniciació del procediment sancionador contra una entitat pública fins que s'hagin comprovat les circumstàncies següents:

- a) La recepció del requeriment per l'autoritat o el funcionari competents.
- b) La manca d'execució de les actuacions requerides o la inexistència o la insuficiència de les raons alegades per no atendre el requeriment.
- c) La finalització del termini fixat prèviament per donar compliment al requeriment.

#### Article 14.- Actuacions en cas de risc imminent

1. Si en el decurs de la inspecció s'aprecia raonablement l'existència de risc imminent de danys o perjudicis greus per als usuaris, l'inspector actuant proposarà a l'òrgan competent l'adopció de les mesures cautelars o de precaució corresponents.

2. En qualsevol cas, podrà ordenar als titulars o responsables d'establiments de serveis socials l'adopció de les mesures provisionals que raonablement siguin imprescindibles per salvaguardar la salut i la seguretat dels usuaris, que hauran de ser confirmades o rectificades per l'òrgan competent.

### Títol III.- Infraaccions, sancions i procediment sancionador

#### Capítol I.- Règim d'infraaccions

##### Article 15.- Infraaccions.

1. Constitueixen infraaccions administratives, que seran sancionades per l'Administració de les Illes Balears, les accions i les omissions que es descriuen en aquesta llei, sempre que no constitueixin delictes.

2. Les infraaccions es classifiquen en lleus, greus i molt greus.

##### Article 16.- Infraaccions lleus

Són infraaccions lleus:

- 1) No subministrar a l'administració competent la informació necessària quan la seva comunicació sigui obligatòria.
- 2) No mantenir actualitzat o correctament complimentat el llibre de registre de persones usuàries o qualsevol altre documentació exigible per la normativa vigent en matèria de serveis socials.
- 3) Mantenir les dependències, les instal·lacions, el mobiliari i altres elements dels centres o establiments amb deficiències en el seu estat o funcionament que no afectin la salut o la seguretat de les persones.
- 4) No adoptar les mesures d'higiene i neteja exigibles, sempre que no constitueixi infracció greu.
- 5) Modificar la capacitat assistencial d'un centre o servei, sempre que no constitueixi infracció greu.

6) Incomplir la normativa sobre publicitat dels serveis i sobre preus, sempre que no constitueixi infracció greu.

7) Dificultar o entorpir l'exercici de la funció inspectora.

8) Dur a terme qualsevol acció o omissió negligent que suposi la contravenció dels deures, de les condicions i de les prohibicions establerts en la legislació ordenadora dels serveis socials i que no estiguin tipificades expressament per aquesta llei com a infraccions greus o molt greus, sempre que l'acció o omissió no posi en perill la seguretat o la salut dels usuaris.

#### Article 17.- Infraaccions greus

Són infraaccions greus:

1) Ometre o prestar negligentment l'assistència sanitària o farmacèutica que sigui exigible per als usuaris de serveis socials.

2) Incomplir el deure de secret i de confidencialitat de les dades sanitàries i personals dels usuaris de serveis socials, sempre que no suposi una vulneració dels drets fonamentals d'aquests.

3) Incomplir de manera rellevant la normativa sobre l'admissió d'usuaris als centres o serveis i sobre la documentació individualitzada exigible en cada cas.

4) No disposar de llibre de registre d'usuaris ni de qualsevol altra documentació exigible per la normativa vigent en matèria de serveis socials.

5) Incomplir la normativa sobre infraestructures mínimes dels centres o establiments, accessibilitat, mesures de seguretat i protecció contra incendis, quan no constitueixi infracció molt greu.

6) Modificar, sense autorització administrativa, la capacitat assistencial d'un centre o servei en més o menys d'un 10% de la registrada oficialment.

7) Traslladar un centre o servei sense haver-ne obtingut l'autorització administrativa corresponent.

8) Incomplir la normativa específica sobre informació i publicitat dels serveis, així com sobre el règim de preus, determinada per als diversos serveis i establiments de serveis socials o incomplir greument el seu contingut.

9) No disposar, en els centres en què sigui preceptiu, de reglament de règim interior o incomplir greument el seu contingut.

10) Aplicar els ajuts i les subvencions públiques a finalitats diferents de les que en justifiquen la concessió.

11) Obstruir l'exercici de la funció inspectora sense que hi concorrin les circumstàncies que permetrien la qualificació de la infracció com a molt greu.

12) No disposar del personal que la normativa determini per a cada un dels serveis, així com incomplir la referent a la seva qualificació i dedicació.

13) No adoptar les mesures d'higiene i de neteja sempre que se'n derivi risc per a la integritat física o la salut de les persones usuàries.

**Article 18.- Infraccions molt greus**

Són infraccions molt greus:

1) Conculcar la dignitat dels usuaris de serveis socials o imposar condicions o càrregues humiliants per a l'accés o el gaudi de les prestacions.

2) Vulnerar el dret a la intimitat personal i els altres drets fonamentals dels usuaris de serveis socials.

3) Ometre o aplicar de manera negligent les prestacions de caràcter tècnic, econòmic o assistencial que corresponguin a les necessitats bàsiques de les persones usuàries de serveis socials conformement a la finalitat del respectiu centre o servei, sempre que es produeixi una lesió dels drets o dels interessos legítims d'aquestes persones usuàries.

4) Generar situacions de risc o de dany greu per a la integritat física o psíquica o la salut de les persones usuàries de serveis socials.

5) Posar o mantenir en funcionament un centre o establiment, o prestar un servei, sense haver-ne obtingut l'autorització administrativa corresponent.

6) Cessar en les activitats d'atenció residencial dels centres o establiments, o suspendre un servei, sense la prèvia autorització administrativa.

7) Incomplir de manera substancial la normativa sobre infraestructures mínimes dels centres o establiments, accessibilitat, mesures de seguretat i prevenció contra incendis.

8) Obstruir les tasques dels serveis administratius d'inspecció per impedir l'accés a les dependències dels centres o establiments, o sempre que l'obstrucció es dugui a terme mitjançant resistència reiterada, coacció, amenaces greus, violència o qualsevol altra forma de pressió il·lícita sobre els funcionaris actuants.

9) Dur a terme qualsevol acció o omissió negligent que suposi la contravenció dels deures, les condicions i les prohibicions establertes en la legislació ordenadora dels serveis socials i que no estiguin tipificades expressament com a infraccions lleus o greus per aquesta llei, sempre que l'acció o l'omissió posi en perill la seguretat o la salut de les persones usuàries.

**Article 19.- Desenvolupament reglamentari**

El Govern de les Illes Balears podrà desenvolupar les disposicions d'aquest capítol, sense introduir-hi noves infraccions ni alterar la naturalesa de les que la llei preveu, per tal d'identificar de manera més precisa les conductes mereixedores de sanció.

**Capítol II.- Responsabilitat****Article 20.- Els subjectes responsables**

1. Són responsables de les infraccions tipificades en aquesta llei les persones físiques o jurídiques que en siguin autores.

2. Es consideren autores de les infraccions les persones físiques o jurídiques que realitzin els fets tipificats per aquesta llei per si mateixes, conjuntament o a través d'una altra persona a la qual facin servir com a instrument, exceptuant-ne els casos d'obediència laboral deguda.

3. Tindran també la consideració d'autores:

a) Les persones que cooperin en la seva execució mitjançant una acció o omissió sense la qual la infracció no s'hagués pogut dur a terme.

b) Les persones físiques o jurídiques que gestionin o explotin realment els serveis o els establiments de serveis socials, les persones titulars de la corresponent llicència o, si s'escau, els responsables de l'entitat pública o privada titular de l'entitat, el servei i l'establiment de serveis socials quan aquests incompleixin el deure de prevenir la comissió per una altra de les infraccions tipificades en aquesta llei.

**Capítol III.- Règim sancionador****Article 21.- Sancions**

1. Les infraccions lleus seran sancionades amb la imposició d'alguna de les següents sancions:

a) Advertència.

b) Multa de 50.000 a 1.000.000 de pessetes.(de 300,506 a 6.010,121 euros)

2. Per la comissió d'infraccions greus s'imposarà la sanció de multa d'1.000.001 a 5.000.000 de pessetes (de 6.010,127 a 30.050,605 euros).

3. Les infraccions molt greus seran sancionades amb la imposició de la sanció de multa de 5.000.001 a 20.000.000 de pessetes (de 30.050,611 a 120.202, 240 euros).

4. En els casos d'infraccions greus i molt greus, i amb la consideració prèvia dels elements de graduació prevists a l'article 22 següents, es podran imposar com a sancions accessòries les següents:

a) Prohibició d'accedir al finançament públic per un període comprès entre un i tres anys.

b) Tancament temporal, total o parcial, del servei o de l'establiment fins a l'esmena de les deficiències que ho exigiren i per un període màxim d'un any.

- c) Tancament definitiu del servei o establiment.
- d) Revocació de l'autorització administrativa concedida.
- e) Inhabilitació del director o del responsable de l'establiment o del servei per un període màxim de cinc anys.

#### Article 22.- Graduació de les sancions

Per a la graduació de les sancions es tendran en compte especialment les circumstàncies següents:

- 1) La intencionalitat de l'infractor.
- 2) La reiteració de la conducta infractora i la reincidència.
- 3) Els perjudicis físics, morals i materials causats, així com la naturalesa de la situació de risc generada o mantinguda en relació amb persones o béns.
- 4) La transcendència econòmica i social dels fets, així com el nombre d'afectats per la conducta infractora.
- 5) L'incompliment dels advertiments i els requeriments formulats pels serveis d'inspecció.
- 6) La reparació espontània dels danys causats o el compliment espontani de la legalitat per part de l'infractor, sempre que es produeixi abans de la resolució del procediment sancionador.

#### Article 23.- Reincidència

S'entendrà per reincidència, als efectes d'aquesta llei, la comissió en el termini d'un any, d'una infracció de la mateixa naturalesa quan així s'hagi declarat per resolució administrativa ferma.

#### Article 24.- Reconeixement voluntari de la responsabilitat

El reconeixement voluntari de la pròpia responsabilitat per part de l'infractor, comunicat a l'administració competent abans de la iniciació del procediment sancionador, o en qualsevol moment de la seva tramitació, anterior a la notificació de la proposta de resolució, reduirà en un 15% la quantia de la multa que s'hagi d'imposar.

#### Article 25.- Afectació del producte de les sancions

El producte obtingut de les sancions pecuniàries imposades d'acord amb aquesta llei queda afectat al finançament de les actuacions de l'Administració de les Illes Balears, o dels organismes que en depenen, en matèria de serveis socials.

#### Article 26.- Mesures de tancament de centres i prohibició d'activitats

No tenen la consideració de sancions les resolucions que disposin el tancament de centres o la prohibició d'activitats que no tinguin l'autorització administrativa de la conselleria competent en matèria de serveis socials, sense perjudici que pugui ordenar-se la iniciació del procediment sancionador.

### Capítol IV.- Prescripció

#### Article 27.- Prescripció

Les infraccions i les sancions previstes en aquesta llei prescriuen en els terminis i d'acord amb les regles de còmput que fixa la Llei 30/1992, de 26 de novembre, *de regimen jurídico de las administraciones públicas y del procedimiento administrativo común*.

### Capítol V.- Procediment sancionador

#### Article 28.- Procediment aplicable

L'exercici de la potestat sancionadora en la matèria objecte d'aquesta llei exigeix el procediment previst amb caràcter general per a l'Administració de les Illes Balears, sense perjudici del que estableixen els articles següents i de les regles específiques que estableixi el Govern de les Illes Balears per decret.

#### Article 29.- Competències

L'òrgan competent per acordar la iniciació i resolució dels procediments sancionadors i per imposar les sancions corresponents, és el director general que tingui atribuïdes aquestes funcions en la conselleria competent en matèria de serveis socials.

#### Article 30.- Mesures cautelars

El director general competent podrà, amb audiència prèvia a l'interessat, adoptar motivadament les mesures que es considerin necessàries per tal d'assegurar l'eficàcia de la resolució que pugui dictar-se, evitar el manteniment dels efectes de la presumpta infracció o preservar els interessos generals, i, entre d'altres, les següents:

- 1) Exigència de fiances fins a una quantia equivalent a l'import mínim de la multa que hauria de correspondre per la comissió de la presumpta infracció.
- 2) Suspensió temporal d'activitats i serveis, i clausura provisional de dependències o instal·lacions.
- 3) Suspensió de l'admissió de nous usuaris.
- 4) Paralització dels procediments d'atorgament d'ajuts i subvencions.

#### Article 31.- Coordinació interorgànica

1. En els casos en què l'instructor del procediment sancionador tingui coneixement que un altre òrgan de l'Administració de les Illes Balears ha iniciat actuacions sancionadores contra la mateixa persona física o jurídica en relació amb fets idèntics o similars, disposarà la paralització del procediment i ho comunicarà a l'esmentat òrgan a fi de delimitar els respectius àmbits d'actuació i adoptar les fórmules de coordinació adients.

2. Quan l'actuació sancionadora exercida per una altra conselleria respongui a l'atribució d'una competència més específica per raó de la matèria, l'instructor proposarà l'arxiu de les actuacions iniciades a l'empara d'aquesta llei.

**Article 32.- Publicitat de les sancions**

El conseller competent en matèria de serveis socials ordenarà anualment la publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* de la relació de persones físiques i jurídiques que hagin estat sancionades d'acord amb aquesta llei per infraccions greus i molt greus, amb l'única indicació de la naturalesa dels fets comesos, sempre que la resolució sancionadora hagi esdevingut ferma en via administrativa.

**Disposició derogatòria**

Queden derogades les disposicions que contradiguin o s'oposin al que disposa la present llei.

**Disposició final primera**

1. S'autoritza el Govern de les Illes Balears per dictar les disposicions d'aplicació i desenvolupament d'aquesta llei.

2. Queda igualment facultat per actualitzar per decret la quantia de les sancions fixades a l'article 21 d'aquesta llei.

**Disposició final segona**

Aquesta llei entrarà en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

*Palma, 23 de març del 1999.*

*La secretària primera del Parlament:*

*Pilar Ferrer i Bascañana.*

*El president del Parlament:*

*Joan Huguet i Rotger.*

**Ordre de Publicació**

*En el Ple de la Cambra, en sessió de dia 23 de març del 1999, s'aprovà la Llei de Cans de guia.*

*Palma, a 6 d'abril del 1999*

*El President del Parlament:*

*Joan Huguet i Rotger.*

B)

**LLEI DE CANS DE GUIA****Exposició de motius**

El principi d'igualtat consagrat a l'article 14 de la Constitució Espanyola requereix per a la seva efectiva realització assegurar a tots els ciutadans l'accessibilitat i la utilització dels espais públics. En aquest sentit, l'article 9.2 atribueix als poders públics promoure les condicions perquè la llibertat i la igualtat de l'individu i dels grups dins dels quals s'integra siguin reals i efectives, remoure els obstacles que puguin impedir o dificultin la seva plenitud, i facilitar la participació de tots els ciutadans a la vida política, econòmica, cultural i social. De forma específica, la Constitució a l'article 49 inclou com a principi rector de la política social i econòmica, realitzar una política de previsió, tractament, rehabilitació i integració dels disminuïts físics, sensorials i psíquics, als quals s'haurà de prestar l'atenció especialitzada que requereixin i els empararan especialment perquè puguin gaudir dels drets que el títol I atorga a tots els ciutadans.

De forma anàloga, el nostre Estatut d'Autonomia a l'article 9 atribueix a les institucions d'autogovern, en compliment de les finalitats que els són pròpies, promoure la llibertat, la justícia, la igualtat i el progrés socioeconòmic entre tots els ciutadans de les Illes Balears, així com la participació d'aquests a la vida política, cultural, econòmica i social. D'altra banda, l'article 10 preveu com a competències exclusives: l'acció i benestar social (núm.14), l'ordenació del territori, l'urbanisme i l'habitatge (núm. 3), les obres públiques dins el territori de la comunitat autònoma que no siguin d'interès general de l'Estat (núm. 4), i el transport per ferrocarril, carreteres i camins (núm 5).

En l'exercici d'aquestes competències el Govern de les Illes Balears des de fa temps desenvolupa diverses accions per fer real una política efectiva d'integració social. Fruit d'aquesta política és la Llei 9/1987, d'11 de febrer d'acció social, que a l'article 2 defineix el sistema d'acció social com les actuacions orientades a proporcionar els mitjans de prevenció, d'informació, d'atenció i d'ajuda per a aquelles persones que, a causa de les dificultats de desenvolupament en la societat, tals com disminucions físiques, psíquiques o sensorials, les necessitin, sempre que reuneixin els requisits que s'estableixen reglamentàriament. D'altra banda l'article 10.b preveu com a servei social específic la rehabilitació i la integració dels disminuïts físics, psíquics i sensorials, per tal de possibilitar-ne la integració social, prevenir, en allò que sigui possible, les disminucions i eliminar les barreres que n'impedeixin el normal desenvolupament a la societat. Com a conseqüència d'aquestes previsions es vadiarà la Llei 3/1993, de 4 de maig, per a la millora de l'accessibilitat i de la supressió de les barreres arquitectòniques a l'àmbit de les Illes Balears, amb la finalitat d'ampliar el procés d'integració de les persones amb limitacions, fer les ciutats més accessibles i millorar així la qualitat de vida de tota la població.

Dins aquesta línia normativa que apunta cap a la consecució d'una efectiva integració social i d'una discriminació positiva a favor dels disminuïts físics i sensorials s'enquadra aquesta llei, que afegeix un intent de sensibilització, per part dels poders públics, de la societat que, en molts casos dificulta l'exercici efectiu dels drets dels disminuïts, en aquest cas de les persones amb deficiències visuals.

Dos són els capítols que integren aquesta llei. Dins el capítol I, dedicat a les disposicions de caràcter general, es regulen els requisits i les condicions per al reconeixement de la condició de ca de guia, el dret al lliure accés, la deambulació i la permanència a qualsevol lloc públic o de titularitat privada que sigui obert al públic, de les persones amb deficiència visual que vagin acompanyades de ca de guia, i, com a contrapartida, les seves obligacions. El capítol II regula el règim sancionador per fer efectiu el compliment dels drets i de les obligacions recollits a la llei.



**Capítol I.- Disposicions de caràcter general.****Article 1.- Objecte de la llei.**

Aquesta llei té per objecte garantir l'exercici del dret al lliure accés de les persones afectades per disfuncions visuals, totals o parcials, que s'hagin de fer acompanyar de ca de guia, en igualtat de condicions amb les persones que no pateixen aquesta deficiència visual, tant als llocs públics com als que essent de titularitat privada siguin oberts al públic, sempre que siguin de la competència de les diferents administracions de les Illes Balears.

Les prescripcions referents al dret d'admissió o prohibició d'entrada d'animals en general, tant als llocs públics, com als que essent de titularitat privada siguin oberts al públic quedaran limitades pel que disposa aquesta llei.

Les persones ensinistradores dels centres homologats, quan vagin acompanyades de ca de guia, tindran els mateixos drets que aquesta llei reconeix als deficients visuals acompanyats de ca de guia durant les fases d'instrucció i de seguiment del ca de guia. Igualment tindran les mateixes obligacions que les fixades per a les persones usuàries del ca de guia.

**Article 2. Definició de ca de guia.**

Es considerarà ca de guia aquell ca que, havent estat ensinistrat a un centre oficialment homologat a l'efecte, hagi conclòs el seu ensinistrament, i hagi adquirit així les aptituds necessàries per a l'acompanyament, la conducció i l'auxili de persones afectades per disfuncions visuals, totals o parcials, i que hagi estat reconegut i identificat com a ca de guia de la forma que s'estableix a l'article següent.

**Article 3. Reconeixement i identificació; pèrdua i suspensió de la seva condició.**

**1.-** Per al reconeixement de la condició de ca de guia serà necessari:

a) Acreditació que el ca ha adquirit les aptituds d'ensinistrament necessàries per a dur a terme les funcions d'acompanyament, de conducció i d'auxili de les persones amb deficiència visual.

b) Acreditació del compliment de les condicions higièniques i sanitàries a les quals es refereix l'article següent.

c) Identificació de la persona usuària del ca de guia.

**2.-** Cada ca de guia haurà de ser identificat com a tal en tot moment, mitjançant la col·locació a qualsevol lloc i de forma visible del distintiu oficial corresponent, sense perjudici de les altres identificacions que li corresponen com a animal de l'espècie canina previstes a la legislació autonòmica vigent.

**3.-** Una vegada reconeguda la condició de ca de guia, i sense perjudici del que disposen els paràgrafs següents, es mantindrà al llarg de tota la vida d'aquest.

**4.-** L'animal podrà perdre la condició de ca de guia quan manifesti incapacitat per a l'exercici de la seva tasca. En tot cas, podrà perdre-la quan manifesti qualque tipus de comportament agressiu.

**5.-** La pèrdua de la condició de ca de guia només es podrà declarar mitjançant el procediment que es determini reglamentàriament, el qual, en tot cas, haurà d'exigir el corresponent certificat veterinari.

**6.-** Es consideraran senyals de malaltia, que suspendran l'exercici del drets reconeguts en aquesta llei, els següents:

- a) Signes febrils.
- b) Alopecies anormals.
- c) Deposicions diarrèiques.
- d) Secrecions anormals.
- e) Senyals de paràsits cutanis.
- f) Ferides, en funció de la seva grandària i aspecte.

**7.-** Correspondrà a la conselleria competent en matèria d'acció social, el reconeixement, la pèrdua i la suspensió de la condició de ca de guia, així com la seva identificació mitjançant la concessió del distintiu oficial corresponent.

**8.-** La documentació oficial acreditativa de la condició de ca de guia només podrà exigir-se a la persona titular, per l'autoritat competent o pel responsable del servei que s'estigui emprant en cada cas. En cap cas no es pot exigir l'esmentada documentació de forma arbitrària o no raonada, ni imposar més condicions que les establertes en aquesta llei.

**9.-** Als supòsits d'estada temporal de deficients visuals no residents a les Illes Balears, usuaris de ca de guia, serà vàlid el reconeixement d'aquesta condició i el distintiu concedit per l'administració pública corresponent.

**Article 4.- Condicions higièniques i sanitàries.**

**1.-** Els cans de guia hauran de complir les mesures higièniques i sanitàries a què es troben sotmesos els animals domèstics en general, que són previstes a la legislació autonòmica vigent. A més hauran de complir les següents:

a) No patir cap malaltia transmissible a l'home, entenent per això, les incloses al quadre d'antropozoonosi vigent a cada moment.

b) Estar vacunats de ràbia, en tractament periòdic d'equinocosi, exempts de paràsits interns i externs i haver donat resultat negatiu a les proves de leishmaniosi, leptospirosi i brucel·losi.

**2.-** L'acreditació de la manca de les malalties a què es refereix l'apartat anterior es realitzarà mitjançant certificat veterinari.

**3.-** Per mantenir la condició de ca de guia serà necessari un reconeixement periòdic cada sis mesos, on s'acrediti el compliment de les condicions higièniques i sanitàries a què fa referència el punt 1 d'aquest article.

### Article 5.- Determinació dels llocs públics i dels llocs que essent de titularitat privada són oberts al públic.

Als efectes del que s'estableix a l'article 1 d'aquesta llei tindran la consideració de llocs públics o llocs que, essent de titularitat privada, són oberts al públic els següents:

1) Els definits per la legislació urbanística viària aplicable a cada moment com passos de vianants, per a vianants o de gaudiment exclusiu per a vianants.

2) Els llocs d'esbargiment a l'aire lliure, inclosos les platges, els parcs públics i els jardins.

3) Els centres oficials de tot tipus i titularitat, l'accés als quals no es trobi tancat al públic en general.

4) Els establiments comercials i mercantils de tot tipus.

5) Els centres assistencials i sanitaris, públics i privats.

6) Els centres d'ensenyament de tot grau i matèria, públics i privats.

7) Les oficines i els despatxos de professionals liberals.

8) Les instal·lacions esportives.

9) Els centres d'esplai i de temps lliure.

10) Les residències, els centres i els clubs per a l'atenció de la tercera edat.

11) Els centres religiosos.

12) Els museus i les sales d'exposicions o de conferències.

13) Els establiments hotelers, els apartaments, els balnearis, els campaments, els albergs, i qualsevol altre establiment destinat en general a proporcionar, mitjançant preu, habitació o residència a les persones.

14) Els restaurants, els bars, les cafeteries, els parcs aquàtics, els parcs d'atraccions, els zoològics i qualsevol altre lloc o establiment obert al públic on es prestin serveis directament relacionats amb el turisme.

15) Els ports i els aeroports, les estacions d'autocar i de tren, les parades de vehicles lleugers de transport públic.

16) Qualsevol transport col·lectiu d'ús públic de titularitat pública o d'ús públic de titularitat privada i els serveis urbans i interurbans de transports en vehicles lleugers, inclòs el servei de taxi.

17) En general, qualsevol altre lloc, local o establiment d'ús públic o d'atenció al públic.

### Article 6.- Exercici del dret.

1.- El dret d'accés reconegut a l'article 1.1 d'aquesta llei comporta la permanència il·limitada i constant del ca de guia al costat de l'usuari. Aquest dret té com a excepció el supòsit de greu perill imminent per a terceres persones, per a la mateixa persona ajudada pel ca de guia o per a la integritat del mateix ca de guia.

2.- El dret d'accés, la deambulació i la permanència als transports es regirà per la legislació autonòmica vigent en matèria de supressió de barreres arquitectòniques i a més a més per les següents consideracions:

a) El deficient visual, acompanyat de ca de guia tindrà preferència en la reserva del seient més ampli, amb major espai lliure al seu entorn o vora el passadís, segons el mitjà de transport de què es tracti.

b) Quan el deficient visual acompanyat de ca de guia utilitzi el servei de lliteres, es procurarà reservar-n'hi una de les inferiors.

c) En els serveis urbans i interurbans de transport en vehicles lleugers, el ca de guia haurà d'anar a la part de darrere del vehicle, als peus de la persona deficient visual.

No obstant això, i a discreció de la persona deficient visual, podrà ocupar el seient davanter dret, amb el ca de guia al seus peus, en els següents supòsits:

- Quan es tracti de llargs recorreguts.

- Quan dues persones deficients visuals i acompanyades dels seus respectius cans de guia viatgin juntes.

### Article 7.- Despeses econòmiques.

L'accés, la deambulació i la permanència dels cans de guia de la forma establerta en aquesta llei, no podrà implicar, en cap cas, despesa per aquest concepte per a la persona usuària del ca de guia, ni tampoc l'obligació d'haver de realitzar gestió suplementària justificada.

### Article 8.- Obligacions de la persona usuària del ca de guia.

Tota persona usuària d'un ca de guia és responsable del compliment de les obligacions assenyalades en aquesta llei i, en particular, és obligada a:

1) Dur al damunt i exhibir, quan li sigui demanada, la documentació de reconeixement de la condició de ca de guia assenyalada amb anterioritat.

2) Tenir cura de la higiene i de la sanitat del ca de guia amb extremada diligència i sotmetre'l als controls sanitaris descrits en aquesta llei.

3) Controlar i fer complir els principis i els criteris de respecte, defensa i protecció del ca de guia.

4) Fer servir exclusivament el ca de guia per a aquelles funcions específiques per a les quals fou ensinistrat.

5) Complir i respectar les normes d'higiene i seguretat a vies i a llocs públics o d'ús públic, dins les possibilitats de la persona usuària.

6) Mantenir subscripta una pòlissa de responsabilitat civil per prevenir eventuais danys a terceres persones causats pel ca de guia.

**Capítol II.- Règim sancionador.****Article 9.- Infraccions.**

Constitueixen infraccions administratives de la matèria objecte d'aquesta llei els incompliments i les inobservances dels diferents subjectes responsables, tipificades i sancionades en aquesta.

Aquests comportaments seran sancionats d'acord amb el que disposa aquesta llei.

**Article 10.- Subjectes responsables.**

1.- Únicament seran subjectes responsables de les infraccions tipificades en aquesta llei els autors d'aquestes.

2.- Són autors de les infraccions les persones físiques o jurídiques que realitzin els fets tipificats per aquesta llei per si mateixes, conjuntament o mitjançant una altra a qui facin servir com a instrument, exceptuant-ne els casos d'obediència laboral deguda, en aquest cas serà responsable de la infracció la persona responsable d'aquests.

3.- Tindran també la consideració d'autors:

a) Les persones que cooperin en la seva execució mitjançant una acció sense la qual la infracció no s'hagués pogut dur a terme.

b) Les persones físiques o jurídiques que organitzin les activitats o explotin els establiments, les persones titulars de la corresponent llicència o, si pertoca, els responsables de l'entitat pública o privada titular del servei, quan aquests incompleixin el deure de prevenir la comissió per un altre de les infraccions tipificades en aquesta llei.

**Article 11.- Classificació de les infraccions.**

1.- Les infraccions establertes en aquesta llei es classifiquen en lleus, greus i molt greus.

2.- Són infraccions lleus:

a) Totes aquelles conductes que sense infringir els drets reconeguts en aquesta llei i en la normativa que la desplegui, dificultin el seu exercici.

b) L'exigència de forma arbitrària o sense motiu de la presentació de la documentació acreditativa de la condició de ca de guia, així com l'exigència de condicions addicionals a les assenyalades en aquesta llei i en la normativa que la desplegui.

c) L'incompliment de qualsevol de les obligacions que l'article 8 d'aquesta llei atribueix a la persona usuària del ca de guia.

d) Qualsevol infracció de les disposicions que conté aquesta llei i la normativa que la desplegui i que no estigui tipificada com a falta greu o molt greu.

3.- Són infraccions greus:

a) Impedir l'accés, la deambulació i la permanència de les persones amb deficiència visual que vagin acompanyades de ca de guia a qualsevol dels llocs definits a l'article 5 d'aquesta llei quan aquests siguin de titularitat privada.

b) El cobrament de despeses contravenint l'establert a l'article 7 d'aquesta llei.

c) La comissió de tres faltes lleus amb imposició de sanció per resolució ferma dins el període d'un any.

4.- Són infraccions molt greus:

a) Impedir l'accés, la deambulació i la permanència de les persones amb deficiència visual que vagin acompanyades de ca de guia a qualsevol dels llocs definits a l'article 5 d'aquesta llei quan aquests siguin de titularitat pública.

- Privar de forma intencionada, a una persona deficient visual del seu ca de guia, sempre que aquest fet no constitueixi infracció penal.

b) La comissió de tres faltes greus amb imposició de sanció per resolució ferma dins el període d'un any.

**Article 12.- Sancions.**

1.- Les infraccions lleus se sancionaran amb multa de 20.000 a 50.000 PTA.

2.- Les infraccions greus se sancionaran amb multa de 50.001 a 500.000 PTA.

3.- Les infraccions molt greus se sancionaran amb multa de 500.001 a 2.000.000 PTA.

**Article 13.- Afectació del producte de les sancions.**

El producte obtingut de les sancions pecuniàries imposades d'acord amb aquesta llei queda afectat al finançament de les actuacions de l'Administració, i concretament al de les actuacions dels organismes que en depenen, en matèria de serveis socials.

**Article 14.- Responsabilitat civil i graduació de les sancions.**

La imposició d'una sanció no exclou la responsabilitat civil ni la possible indemnització de danys i perjudicis que puguin derivar-se del que disposa la legislació vigent.

La determinació de l'import de la sanció es farà d'acord al principi de proporcionalitat i considerant especialment el grau de culpabilitat i intencionalitat, la naturalesa dels perjudicis causats, el risc que s'hagi provocat i la reincidència.

Als efectes d'aquesta llei hi haurà reincidència quan es dictin dues resolucions fermes pel mateix fet dins el període de dos o tres anys per fets de diferent naturalesa dins el mateix període.

**Article 15.- Procediment aplicable.**

El procediment aplicable per a l'exercici de la potestat sancionadora regulada en aquesta llei serà el previst amb caràcter general per a l'Administració de les Illes Balears, sense perjudici que es pugui regular per decret un procediment específic que desplegui aquesta llei.

**Article 16.- Òrgans competents.**

La instrucció dels expedients sancionadors correspondrà a la unitat administrativa de la Direcció General d'Acció Social que tingui encomanada aquesta tasca.

Sempre que es tracti d'infraccions i sancions regulades en aquesta llei, l'òrgan competent per resoldre els procediments sancionadors i per imposar les sancions corresponents o declarar, en el seu cas, la no responsabilitat o la inexistència d'infracció administrativa, és el director general que tingui atribuïdes aquestes funcions en la conselleria competent en matèria d'acció social.

En la resolució dels expedients sancionadors es tindran en compte els informes que emetin els departaments afectats per raó de la matèria o, en el seu cas, les corporacions locals, a sol·licitud de l'òrgan competent per resoldre l'expedient sancionador.

#### **Article 17.- Prescripció de les infraccions i sancions.**

**1.-** Les infraccions prescriuen als dos anys, a l'any o als sis mesos, segons es tracti, respectivament, de les tipificades com a molt greus, greus o lleus.

**2.-** Les sancions prescriuen als dos anys, a l'any o als sis mesos, segons es tracti, respectivament, de les tipificades com a molt greus, greus o lleus.

**3.-** El termini de prescripció de les infraccions serà comptador a partir del dia en què la infracció s'hagués comès. Interromprà la prescripció, la iniciació, amb coneixement de la persona interessada, del procediment sancionador, i es reprendrà el termini de prescripció si l'expedient sancionador estigués paralitzat durant més d'un mes per causa no imputable al presumpte responsable.

**4.-** El termini de prescripció de les sancions serà comptador a partir del dia següent a aquell en què esdevingui ferma la resolució per la qual s'imposa la sanció. Interromprà la prescripció la iniciació, amb coneixement de la persona interessada, del procediment d'execució, tornant a començar el termini si aquell està paralitzat durant més d'un mes per causa no imputable al presumpte responsable.

#### **Disposició addicional primera.**

Es faculta el Govern de les Illes Balears per dictar les normes necessàries per desplegar aquesta llei i, en concret, per establir les condicions i els requisits necessaris per al reconeixement, la pèrdua i la suspensió de la condició de ca de guia i el disseny del distintiu oficial, així com per dictar un reglament destinat a l'homologació dels centres d'ensinistrament. Aquesta normativa s'haurà d'aprovar abans del termini d'un any des de la publicació d'aquesta llei.

#### **Disposició addicional segona.**

Es faculta el Govern de les Illes Balears per actualitzar les quanties de les sancions establertes a l'article 12 d'aquesta llei.

#### **Disposició addicional tercera.**

El Govern de les Illes Balears promourà i realitzarà campanyes informatives i educatives dirigides a la població en general amb l'objectiu de sensibilitzar-la pel que fa a les persones deficientes visuals que es facin ajudar de ca de guia perquè la seva integració sigui real i efectiva.

#### **Disposició addicional quarta.**

Als efectes de la present llei, tindran la consideració de centres d'ensinistrament de cans de guia, els reconeguts com a tals per la Organización Nacional de Ciegos Españoles.

#### **Disposició transitòria primera.**

Els cans de guia existents a l'actualitat hauran d'adequar-se als requisits de reconeixement i d'identificació prevists en aquesta llei i en la normativa que la desplegui dins els sis mesos següents a la data d'entrada en vigor de la normativa que la desplegui.

#### **Disposició transitòria segona.**

**1.-** En el termini de nou mesos comptadors des de l'entrada en vigor d'aquesta llei, les corporacions locals hauran d'adequar, dins de l'àmbit de les seves competències, la seva normativa a les prescripcions d'aquesta llei.

**2.-** En el termini de nou mesos comptadors des de l'entrada en vigor d'aquesta llei, els ajuntaments obriran un cens de cans de guia a l'àmbit del seu municipi.

#### **Disposició final.**

Aquesta llei entrarà en vigor l'endemà d'haver-se publicat al *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

*Palma, 23 de març del 1999.*

*La secretària primera del Parlament:*

*Pilar Ferrer i Bascañana.*

*El president del Parlament:*

*Joan Huguet i Rotger.*









# BUTLLETÍ OFICIAL DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

---

## PREU DE LA SUBSCRIPCIÓ

Un any .....	2.000 pessetes.
Sis mesos .....	1.000 pessetes.
Tres mesos .....	500 pessetes.
Preu de l'exemplar .....	100 pessetes.

Redacció i Administració  
PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS  
C/ Palau Reial, 16  
PALMA DE MALLORCA

Imp. Parlament de les Illes Balears. Palma